

Ambassade
van de Republiek Polen
te Den Haag

SPK

Hofstad Lyceum

KREDA
Stichting

4e Conferentie *“Het Begrip Tweetaligheid”* Meertaligheid en diversiteit *in opvoeding en op school*

Woensdag 22 November 2017, 15:00 – 18:00u, Hofstad Lyceum, Colijnplein 9, Den Haag.

De conferentie wordt georganiseerd door:

1. SPK (de Poolse School) in Den Haag
2. Stichting Kreda te Lisse
3. De Poolse Ambassade in Den Haag

met dank voor de gastvrijheid aan het Hofstad Lyceum, Den Haag.

De middag wordt geleid door: Valeska de Bruijne- Hintzen, secretaris van de Stichting Kreda.

14:45	Inloop		
15:10	Welkomstwoord door mevrouw R. Kowalska, Consul van Polen, en de heer R.B.F. Grundeken, Rector Hofstad Lyceum		
15:20	“Opvoeden in Nederland: hoe aan te sluiten op ouders met een migratie-achtergrond?” <i>Marjolijn Distelbrink zal ingaan op opvoedvragen die ouders met een migratie-achtergrond hebben en wat dit betekent voor het ondersteunen van deze ouders bij de opvoeding. De school als vindplaats voor opvoedvragen krijgt daarbij aandacht, evenals de manier waarop professionals met ouders in gesprek kunnen komen over opvoedvragen. Bronnen voor haar lezing zijn langer lopend onderzoek naar klassieke migrantengroepen die al langer in Nederland zijn, onderzoek naar behoeften van Poolse ouders en onderzoek naar nieuwkomende ouders met een vluchtelingenachtergrond.</i>	dr. Marjolijn Distelbrink, sociologisch econoom, senior onderzoeker bij het Instituut Verwey-Jonker, dat onderzoek doet vanuit o.a. het programma Kennisplatform Integratie en Samenleving.	
15:40	“Meertalige ontwikkeling” Adviezen over meertalige opvoeding. <i>Meertalige ouders voelen zich vaak verantwoordelijk voor de spraak- en/of taalproblemen van hun kind en zijn daardoor in de communicatie met hun kind extra onzeker. Daardoor gaan zij soms minder praten met hun kind. Ook professionals zijn vaak onzeker over wat de juiste manier is om een meertalige opvoeding aan te pakken, ook bij een kind met een handicap.</i>	drs. Mirjam Blumenthal, logopediste en psycholoog, senior onderzoeker bij Koninklijke Kentalis, een organisatie die gespecialiseerd is in onderzoek, zorg en onderwijs voor mensen met een beperking in horen of communiceren.	
16:00	Koffiepauze		
16:15	Workshop ronde 1	<i>Groep 1:</i> TOLK voor taalontwikkeling: Ouderbetrokkenheid bij taalstimulering in een meertalige context.	Dorine Verheijden-Lels, directeur KLIK-Onderwijsondersteuning en expert taalontwikkeling
		<i>Groep 2:</i> “Meertaligheid, wat zeggen de wetenschappers, ouders en leraren?”	Bożena Kopczyńska, medeoprichter en voorzitter van de Stichting Pools Centrum voor Onderwijs en Cultuur Lokomotywa in Amsterdam. drs. Grażyna Gramza, docent geschiedenis en burgerschap, landelijk coordinator Mentor Programma bij Stichting Kreda.
17:00	Pauze Er wordt voor broodjes gezorgd.		
17:15	Workshop ronde 2	<i>Groep 1:</i> “Meertaligheid, wat zeggen de wetenschappers, ouders en leraren?”	Bożena Kopczyńska en drs. Grażyna Gramza
		<i>Groep 2:</i> TOLK voor taalontwikkeling: Ouderbetrokkenheid bij taalstimulering in een meertalige context.	Dorine Verheijden-Lels
18:00	Afsluiting van de middag, borrel		

Over de organisatoren en de gastsprekers

SPK: De Poolse School bij de Poolse Ambassade in Den Haag

De SPK is een Poolse school in Nederland die volgens het officiële Poolse curriculum en met een hoogopgeleide staf lessen aanbiedt. De school bestaat al 20 jaar en is ondertussen gegroeid van een klein schooltje alleen voor de kinderen van de Poolse diplomaten tot de echte onderwijsinstelling voor alle soorten migrantenleerlingen. Sinds januari 2008 huurt de school moderne lokalen van het Hofstad Lyceum aan het Colijnplein 9.

Onze ervaring en contacten met onze alumni bewijzen dat de visie van het onderwijs op de Poolse school op de verwachtingen van alle doelgroepen gericht is: leerlingen die naar Polen gaan terugkeren en de anderen die in Nederland willen blijven. Veel van onze alumni, hoewel vroeger niet enthousiast over teruggaan naar het geboorteland, studeren nu in Polen en beginnen daar hun eigen leven. Onze school helpt bij de zogenaamde re-integratie. We volgen de officiële schoolprogramma's welke verplicht zijn in Polen. We reiken officiële certificaten uit en de docenten proberen de eisen van het Poolse en Nederlandse systeem te verzoenen. Omdat onze leerkrachten al jarenlang in Nederland wonen en vaak bij de Nederlandse onderwijsinstellingen werken, wordt naast de Poolse cultuur en taal ook de Nederlandse cultuur gepromoot. We zoeken wat onze geschiedenis, literatuur, cultuur en maatschappij betreft, de raakvlakken die de twee landen verbinden.

De sfeer op school is dus open voor alle vormen van multiculturaliteit en diversiteit.

We bieden onderwijs op alle niveaus: van basisschool tot middelbare school (volgens het Pools systeem tussen 6 en 19 jaar). Onze leerlingen worden voorbereid voor de officiële toetsen. Er worden ook lessen Pools gegeven die gericht zijn op de IB- tentamen (Internationaal Baccalaureaat).

Naast de klassieke lessen worden er verschillende activiteiten georganiseerd zoals competities, Sinterklaas- of kerstfeesten. De sfeer op school helpt de leerlingen hun eigen talenten te ontwikkelen. Omdat we een redelijk kleine school zijn (261 leerlingen in 2015/2016), zijn de contacten tussen de studenten en docenten nauw, vriendelijk en persoonlijk, vol tolerantie, geduld en enthousiasme. De school motiveert de leerlingen om hun eigen Poolse wortels te zoeken en respecteren, maar ook om in Nederland zo goed mogelijk te integreren. Het gevoel van 'nergens horen', zo typisch voor alle migranten, wordt dankzij onze activiteiten minder pijnlijk. De leerlingen, maar ook hun ouders leren hoe ze zich aan de Nederlandse maatschappij moeten aanpassen en hun eigen taal en cultuur tegelijk te waarderen.

Stichting KREDA

SAMEN OP WEG NAAR EEN BETERE INTEGRATIE

Stichting Kreda werd in 2013 opgericht in de Bollenstreek met het doel taalcursussen en activiteiten te ontwikkelen voor migranten ter ondersteuning van hun (school)loopbaan en ter bevordering van zelfredzaamheid en saamhorigheid. Hierdoor voelen zij zich meer thuis in Nederland en leveren ze een grotere bijdrage aan de Nederlandse maatschappij. In de relatief korte tijd van haar bestaan heeft Kreda zich ontwikkeld tot een zeer gewaardeerd educatief ontmoetingscentrum in de Bollenstreek en landelijk, in Nederland tot een expertisecentrum voor ondersteuning in onderwijs en ontwikkeling.

Alle activiteiten die Kreda voor kinderen, ouders, leerkrachten of andere belanghebbenden organiseert, hebben direct of indirect invloed op de kansen, het welbevinden en kennis binnen onze doelgroep.

Vanuit haar locatie in Lisse (tussen Amsterdam en Den Haag), voorziet de organisatie de migrantengemeenschap in de Duin- en Bollenstreek en de belangenhebbende partijen van de nodige ondersteuning.

In Lisse bieden wij taallessen voor kinderen en volwassenen (NT2, Engels, Pools) aan. Ook huisvesten wij de Poolse School Bollenstreek waar we de Poolse taal en kennis over Polen aan Poolse kinderen en jeugd onderwijzen, zodat zij zich bij eventuele terugkeer naar Polen ook goed kunnen redden. In ons Educatiecentrum organiseren wij verschillende activiteiten die gericht zijn op het vergroten van kracht en weerstand van migrantenkinderen. Met behulp van ons Mentorennetwerk vergroten wij in het hele land het wederzijds begrip en kennis over het Nederlandse onderwijs en de situatie van de ongeveer 50.000 Poolse migrantenkinderen en bemiddelen wij bij lastige schoolsituaties.

Daarnaast biedt Stichting Kreda cursussen aan inburgeraars, maatschappelijke trajecten aan statushouders en scholingen gericht op werk en/of professionele ontwikkeling. Kreda organiseert op verzoek ook workshops en bijeenkomsten binnen uw school, voor leerkrachten, ouders en leerlingen.

Valeska de Bruijne-Hintzen. Heeft in de jaren '70 Slavische Taal- en Literatuurwetenschap gestudeerd aan de Universiteiten van Leiden en Amsterdam. Studie niet voltooid. Enig (literair) vertaalwerk gedaan uit het Pools. Vanaf 1976 tot en met 2016 werkzaam geweest bij Pica, Centrum voor Bibliotheekautomatisering (in 2006 overgenomen door OCLC, Dublin Ohio, USA) en OCLC EMEA, gevestigd te Leiden. Met ingang van 1 januari 2017 met pensioen en sindsdien werkzaam als vrijwilliger voor Kreda.

Dr. Marjolijn Distelbrink is sinds 2007 als senior onderzoeker verbonden aan het Instituut Verwey-Jonker. In deze functie heeft zij zich gespecialiseerd in onderzoek naar (de organisatie en uitvoering van) professionele ondersteuning van opvoeders bij de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Veel van haar onderzoek richt zich op diversiteitsgevoeligheid van voorzieningen en interventies en het versterken van de evidence van 'bottom up' opvoedprogramma's ontwikkeld door migranten. Marjolijn Distelbrink is coördinator van de door ZonMw gefinancierde Kenniswerkplaats Transformatie Jeugd Amsterdam (KeTJA), een vervolg op Tienplus (specifiek gericht op diversiteitsvraagstukken in de zorg voor jeugd). Ze onderzoekt binnen dit verband met collega's van hogescholen en universiteiten, beleid en praktijk hoe het jeugdstelsel zo vorm te geven dat het aansluit bij alle ouders. Distelbrink is coördinator van het thema participatie binnen het Programma Kennisplatform Integratie & Samenleving (KIS) dat het Verwey-Jonker Instituut uitvoert met Movisie in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Binnen dit programma deed ze onder andere onderzoek naar hoe Poolse ouders en kinderen goed te ondersteunen bij de opvoeding. Binnen KIS wordt veel kennis verzameld en beschikbaar gemaakt over de ondersteuning van nieuwkomers in Nederland.

Drs. Mirjam Blumenthal, logopediste en psycholoog, senior onderzoeker bij Koninklijke Kentalis, een organisatie die gespecialiseerd is in onderzoek, zorg en onderwijs voor mensen met een beperking in horen of communiceren. Gedurende vele jaren werkte zij als logopediste in Den Haag, eerst in het Westeinde Ziekenhuis, en later in het Audiologisch Centrum. De laatste 10 jaar heeft zij zich gespecialiseerd in meertaligheid. Zij ontwikkelde diverse hulpmiddelen voor professionals, en schreef een boek 'Meertalige ontwikkeling'. Zij ontwikkelde samen met anderen de app Speakaboo, een middel om in spelvorm spraakontwikkeling te onderzoeken bij meertalige kinderen. De App is gratis beschikbaar in de Apple Appstore voor Ipad.

Dorine Verheijden-Lels, directeur KLIK-Onderwijssteuning en expert taalontwikkeling. KLIK-Onderwijssteuning biedt professionele ondersteuning in de aanpak van taalleerproblemen bij kinderen. Dit gebeurt in de vorm van bevordering deskundigheid van werkers in het veld. KLIK verzorgt workshops, studiedagen en masterclasses rondom taal en cultuur. Ook investeert KLIK tijd en geld in de ontwikkeling van nieuwe methoden voor taalstimulering. In dat kader is ook de methode TOLK voor taalontwikkeling! uitgegeven. TOLK staat voor Taal aanbieden, Overnemen van wat het kind zegt en goed teruggeven, Luisteren, en Kijken. Het is een methode voor taalstimulering die ouders activeert tot een rijk en gevarieerd taalaanbod.

Bożena Koczyńska, medeoprichter en voorzitter van de Stichting Pools Centrum voor Onderwijs en Cultuur Lokomotywa in Amsterdam. De Stichting werd opgericht met als doel een plek te creëren waar kinderen Pools kunnen praten en leeftijdgenoten uit andere meertalige gezinnen kunnen ontmoeten. Centrum "Lokomotywa" ondersteunt kinderen vanuit de gedachten dat een meertalige opvoeding het leven verrijkt in een moderne wereld. Er wordt naast de Poolse taal ook aandacht besteed aan de Poolse cultuur, traditie en geschiedenis. Integratie en kennis over historische banden tussen Polen en Nederland maken ook deel uit van het lesprogramma. De Stichting organiseert daarnaast evenementen om belangstellende Amsterdammers kennis te laten maken met Polen en de Poolse cultuur. De Stichting geeft op 1 december 2017 een tweetalige publicatie uit over Poolse sporen in Amsterdam, Bożena is daarvan de projectleider en medeschrijver. Bożena spreekt vijf talen en is moeder van een drietalig kind.

Drs. Grażyna Gramza, voormalig leidinggevende van de Poolse School van de Poolse Ambassade in Den Haag, docent geschiedenis en maatschappijleer (primair en voortgezet onderwijs). Medeverantwortelijk voor het Programma Mentor bij Stichting Kreda. Coach en trainer.